

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202458
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8821202458.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, dieťa rodičov: otca I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. F. XXX, a matky V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/157/2021-7 zo dňa 24.11.2021, takto

rozhodol:

I. Mení uznesenie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým ukladá mal. H. a jej rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, a to po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

II. Rodičia sú povinní rešpektovať plán výkonu odborného poradenstva vypracovaný Referátom poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

III. Matka je povinná podľa plánu výkonu odborného poradenstva zabezpečiť prítomnosť maloletej na určenom stretnutí v čase jeho začatia.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) uznesením č. k. 6P/157/2021-5 zo dňa 24.11.2021 začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie výchovného opatrenia mal. dieťaťu a jeho rodičom podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Súd napadnutým uznesením uložil maloletej a jej rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, na obdobie jedného roka od vykonateľnosti tohto uznesenia, v rozsahu minimálne 40 hodín.

3. Vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné najmä z dôvodu problémovej realizácie styku. Dieťa na otca nereaguje, odmieta k nemu ísť. Matka nie je nápomocná pri styku, nesnaží sa dieťa motivovať ku komunikácii s otcom, práve naopak, svojím správaním vytvára prekážky pri realizácii styku. Použitie donucovacích prostriedkov v rámci vykonávacieho konania by bolo podľa názoru súdu kontraproduktívne a neprispelo by k zlepšeniu vzťahu mal. dieťaťa s otcom.

4. Základom riadnej realizácie styku je predovšetkým zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov aspoň na úrovni slušnosti. Bez odbornej pomoci nie sú rodičia schopní zvrátiť tento nežiaduci stav, preto je potrebný rýchly zásah zo strany súdu

III. Obsah odvolania matky

5. Proti uzneseniu podala odvolanie matka, namietajúc nezaujmom otca o maloletú. K uloženú výchovnému opatreniu uviedla, že nemá auto ani vodičský preukaz. Samozrejme chodia autobusy, ale v tom čase je maloletá v materskej škole a matka má v opatrovateľskej starostlivosti 90-ročnú susedu.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

13. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Ich vzájomné vzťahy sú konfliktné, pričom uvedený stav prehlbuje dlhotrvajúco problémový styk otca s mal. dieťaťom. Bez intervencie odborníka možno len s ťažkou uvažovať o pozitívnom zvrátení súčasne nastolených rodinných vzťahoch, preto odvolací súd považuje napadnuté uznesenie za vecne správne. Priorita bola kladená najlepšiemu záujmu mal. dieťaťa, ktoré má prezumovaný záujem budovať citové väzby s obidvomi rodičmi. Ak sa však ich vzájomná komunikácia nezlepší, pri súčasnej úprave styku sa nenavodí počas priebehu styku pokojná atmosféra a vylúči sa tým účel stykom sledovaný.

14. V danom prípade nemôže štát ignorovať svoj pozitívny záväzok chrániť rodinu ako základnú bunku spoločnosti. Narušené rodinné vzťahy je potrebné reparaovať, hľadiac pritom predovšetkým na zdravý vývin dieťaťa. Rodičia potrebujú vo svojom správaní usmerniť odborníkom, ktorého garantuje personálne obsadenie Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

15. Dobu trvania výchovného opatrenia odvolací súd skrátil na obdobie šiestich mesiacov, počítaných počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia. S rodinou je potrebné začať promptne pracovať a účel uloženého výchovného opatrenia priebežne vyhodnocovať. Podľa zistených skutočností bude možné dobu trvania výchovného opatrenia skrátiť, resp. predĺžiť podľa miery zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov a citového nastavenia mal. H..

16. Plán výkonu výchovného opatrenia vypracuje Referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou a rodičia sú povinní ho rešpektovať. Dôležitá je ich kooperácia s určeným referátom poradensko-psychologických služieb pri určovaní konkrétnych termínov stretnutia, každopádne, sami si musia uvedomiť nadradenosť záujmov mal. dieťaťa nad vlastné cestovné náklady či plnenie pracovných povinností.

17. Keďže matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. H., bola jej uložená dodatočná povinnosť zabezpečiť podľa potreby prítomnosť mal. H. na stretnutí určenom Referátom poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

18. Za daného stavu odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v sporení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).